

maal, hvor netop Teori og Praksis staar saa overmaade skarpt over for hinanden. I Teorien er en Lovbestemmelse, der paalægger en Haandværksmester at betale f. Eks. 5 Kr. om Aaret til sin Organisation, naturligvis en Tvang og altsaa en Krænkelse af den personlige Frihed, medens det derimod i Teorien er en absolut personlig Frihed, naar der dannes sig en Forening, og denne Forening ved forskellige Boykottingsmidler jultes den enkelte Haandværksmester til at lytte sin Forening eller sin Forenings Hleral. Der er dog saa absolut en teoretisk Frihed. I det Stykke lægger jeg imidlertid større Vægt paa den praktiske Opfattelse, og i Praksis vil det sidstnævnte blive en utaaalelig Tvang, og det førstnævnte, nemlig Statens Bestemmelse, en i alt Fald saa lempelig Tvang paa Friheden, at jeg langt vil foretrække den for den Tilstand, som fremmes gennem den saakaldte personlige Frihed.

Berntsen: Over for den ærede Indenrigsminister vil jeg udtale, at jeg ved mit Referat af, hvad der passerede mellem den højtærede Minister og Udvalget, ikke har ment at ville bebrejde den højtærede Minister noget. Jeg har kun villet give et rent historisk, objektivt Referat, og med Hensyn til mit Referat har den højtærede Minister jo heller ikke haft noget at indvende. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (B. Holm) udtalte over for den sidste ærede Taler, at der ikke var kommet noget nyt frem gennem de Udtalelser, denne fremførte. Det er ikke rigtig. Der kom nemlig en Bending, som var ganske ny for mig, og som jeg vil udbede mig en Forklaring over af det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds (Wulff). Det ærede Medlem sluttede nemlig sin Anbefaling for de tvungne Jagprøver med en Bemærkning om, at dersom det ikke kunde lykkes ved Lov at gennemføre tvungne Jagprøver, saa vilde man saa tvungne Jagprøver ad Frivillighedens Vej. Dette er en ny Tanke for mig, og jeg vil gerne bede det ærede Medlem sige mig, hvorledes den skal realiseres. At tvinge nogen til at gaa frivillig med — ja den Sætning har jeg nok hørt før, men hvorledes den skal realiseres i det praktiske Liv, ved jeg dog ikke. Jeg for mit Vedkommende er, som allerede udtalt, en bestemt Modstander af tvungne Jagprøver, fordi jeg mener, at de ikke yde nogen virkelig Garanti for et dygtigt Haandværk. Jeg tror, at man her i Landet driver alt for meget Afguder med Eksamensvæsen. Jeg har kendt mange teologiske Kandidater med første Karakter, der ere blevne meget daar-

lige Præster, og jeg har set meget dygtige Seminarister, der ere blevne meget tarvelige Skolelærere. Jeg tror, at man her i Landet skal gaafe anderledes ind paa at sætte Pris paa den praktiske Dygtighed og ikke alt for meget spørge om Eksamen, hvilket man nu i alt for høj Grad er inde paa. Jeg tror, at det er en saadan honnet Ambition hos adskillige Haandværkere, at det vilde være mere fint, om man fik ved Lov gennemførte tvungne Jagprøver, end naar man lader det gaa ad Frivillighedens Vej, som det hidtil er sket. Vi ere jo inde paa, at man aflægges Jagprøver, men det er alene ad Frivillighedens Vej. I det sidste Aar er der aflagt over et tusinde Jagprøver ad Frivillighedens Vej; hvorfor kan man saa ikke i Fremtiden gaa den Vej? Og hvorfor skulde man dog i Lande som England, Frankrig og Tyskland ikke have villet indføre tvungne Jagprøver, hvis det var en saadan Udfaldagørelse for Haandværket at saa dem indført? Selv den tyske Regering — og man plejer jo her i Landet alt for meget at taage Eksempel efter den tyske Lovgivning — har meget bestemt modsat sig Indførelsen af tvungne Jagprøver. Det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds (Wulff) mente, at naar det rigtig gik op for Landhaandværkerne, hvad Jagprøver havde at sige, vilde de nok give den Tilslutning, der hidtil har manglet, til Indførelse af tvungne Jagprøver. Jeg maad dog gøre opmærksom paa, at der i den Kommission, som var nedsat af Regeringen, sad to Landhaandværkere, og begge vare mod Indførelsen af tvungne Jagprøver, og jeg skulde dog mene, at de to Repræsentanter for Landhaandværket i Kommissionen havde haft rig Lejlighed til at gøre sig bekendt med, hvilken Betsignelse der kunde tilstøde Haandværket ved Indførelsen af tvungne Jagprøver. Jeg skal gøre opmærksom paa, at her i Landet have vi den Lovgivning, at enhver Lærer eller Lærerinde har Ret til at undervise Børn indtil Konfirmationsalderen, uden at vedkommende Lærer eller Lærerinde behøver forud at dokumentere sig ved Eksamensbevis. Saa længe man her i Landet kan undervise Børn indtil Konfirmationsalderen uden at have underkastet sig en Eksamen som Lærer eller Lærerinde, saa længe mener jeg, at det godt kan gaa an at sy Benklæder eller Frakke eller lave et Par Træsto, uden at man absolut behøver at kræve Eksamen.

Formanden (Sofus Høgsbro): For en kort Bemærkning har Folketingsmanden for Standerborg Amts 1ste Valgkreds Ordret.